

EL

EL

EL

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ

Βρυξέλλες, 4.9.2009
COM(2009) 451 τελικό

**ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΠΡΟΣ ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΚΑΙ ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ
ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ**

**σχετικά με την χρήση των διατάξεων για την αμοιβαία συνδρομή σε ό,τι αφορά την
είσπραξη απαιτήσεων σχετικών με ορισμένες εισφορές, δασμούς, φόρους και άλλα μέτρα
κατά την περίοδο 2005-2008**

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΠΡΟΣ ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΚΑΙ ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ

**σχετικά με την χρήση των διατάξεων για την αμοιβαία συνδρομή σε ό,τι αφορά την
είσπραξη απαιτήσεων σχετικών με ορισμένες εισφορές, δασμούς, φόρους και άλλα μέτρα
κατά την περίοδο 2005-2008**

1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Τα κράτη μέλη της Ένωσης παρέχουν αμοιβαία συνδρομή για την είσπραξη απαιτήσεων σχετικών με ορισμένες εισφορές, δασμούς, φόρους και άλλα μέτρα. Οι σχετικές νομοθετικές διατάξεις θεσπίστηκαν αρχικά με την οδηγία 76/308/ΕΟΚ του Συμβουλίου της 15^{ης} Μαρτίου 1976¹. Η εν λόγω οδηγία έχει αντικατασταθεί από την οδηγία 2008/55/ΕΚ της 26^{ης} Μαΐου 2008². Βάσει της εν λόγω νομοθεσίας, η Επιτροπή καλείται να συντάσσει τακτικές εκθέσεις σχετικά με τη χρήση των ρυθμίσεων για την παροχή αμοιβαίας συνδρομής. Η πρώτη έκθεση (έγγραφο COM(2006)43) δημοσιεύθηκε στις 8 Φεβρουαρίου 2006. Η εν λόγω έκθεση περιλάμβανε επισκόπηση της παρασχεθείσας κατά το 2003 και το 2004 αμοιβαίας συνδρομής όσον αφορά την είσπραξη. Η παρούσα έκθεση αφορά την παρασχεθείσα κατά την περίοδο 2005-2008 συνδρομή όσον αφορά την είσπραξη. Αναφέρεται επίσης στις υφιστάμενες πρωτοβουλίες της Επιτροπής στον τομέα αυτό.

2. ΑΝΑΛΥΣΗ ΤΗΣ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΤΩΝ ΜΕΤΡΩΝ ΑΜΟΙΒΑΙΑΣ ΣΥΝΔΡΟΜΗΣ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΠΕΡΙΟΔΟ 2005-2007

2.1. Εισαγωγική παρατήρηση

Στην προηγούμενη έκθεσή της, η Επιτροπή επισήμανε ορισμένες ανακολουθίες στα στατιστικά στοιχεία διαφόρων κρατών μελών. Στα στατιστικά στοιχεία που αφορούν τον αριθμό των αιτήσεων που υποβλήθηκαν γενικά κατά την περίοδο 2005-2007 εμφανίζεται σημαντική μείωση των εν λόγω ανακολουθιών και τούτο παρά την τεράστια αύξηση του αριθμού των αιτήσεων.

Τούτο αποδεικνύει ότι τα κράτη μέλη έδωσαν περισσότερη προσοχή στην κατάρτιση ορθών στατιστικών στοιχείων. Η έκδοση, στις 5 Δεκεμβρίου 2005, συγκεκριμένων οδηγιών για τις σχετικές με την υποβολή στατιστικών στοιχείων υποχρεώσεις θα συμβάλει αναμφισβήτητα στη βελτίωση της ακρίβειας των στατιστικών στοιχείων. Επιπλέον, τα σχετικά με το θέμα αυτό ερωτήματα των κρατών μελών εξετάστηκαν προσεκτικά στο πλαίσιο της επιτροπής είσπραξης, η οποία επέτρεψε στις εθνικές αρχές να περιορίσουν τις τυχόν αποκλίνουσες απόψεις που ενδεχομένως θα οδηγούσαν σε ανακολουθίες στα στατιστικά στοιχεία που υποβάλλονται.

2.2. Αυξανόμενη υποβολή αιτήσεων αμοιβαίας συνδρομής σε κοινοτική κλίμακα

Τα στατιστικά στοιχεία που παρασχέθηκαν από τα κράτη μέλη παρουσιάζουν αυξημένο αριθμό αιτήσεων συνδρομής βάσει της οδηγίας ΕΚ (πρώτη στήλη στις κατωτέρω γραφικές παραστάσεις).

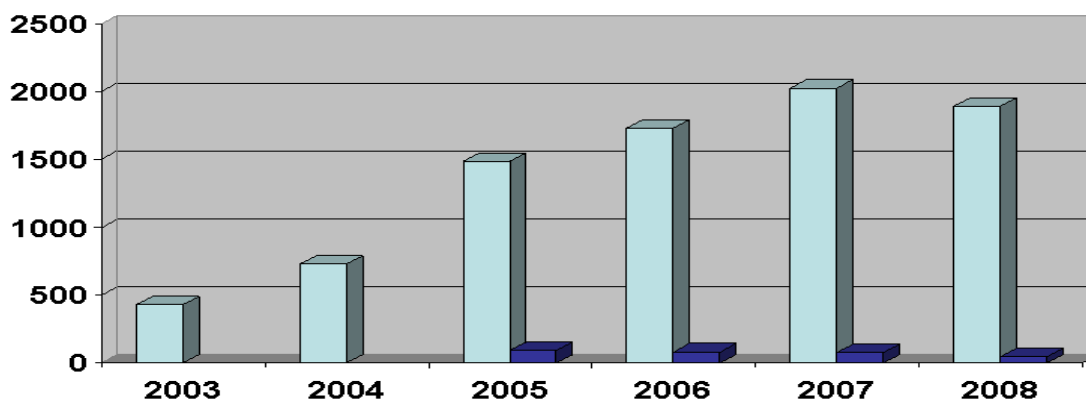
Υπάρχουν επίσης ενδείξεις ότι το κοινοτικό νομοθετικό πλαίσιο είναι πολύ ευρύτερα χρησιμοποιούμενο μεταξύ των κρατών μελών της Ένωσης σε σύγκριση με οποιαδήποτε άλλη

¹ ΕΕ L 73 της 19.3.1976, σ. 18.

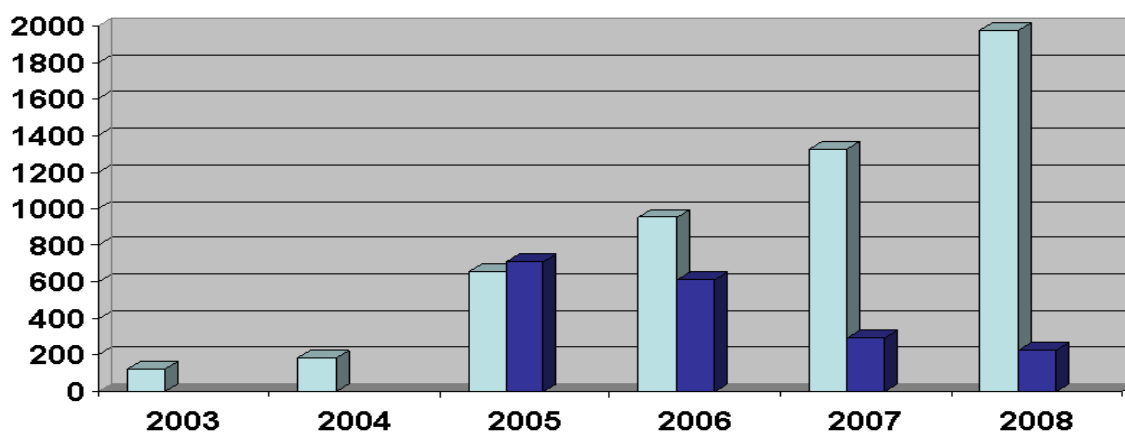
² ΕΕ L 150 της 10.6.2008, σ. 28.

συμφωνία ή ρύθμιση αμοιβαίας συνδρομής όσον αφορά την είσπραξη απαιτήσεων. Κατά την περίοδο 2005-2008 περιορίστηκε η χρήση άλλων ρυθμίσεων αμοιβαίας συνδρομής μεταξύ των κρατών μελών (δεύτερη στήλη στις κατωτέρω γραφικές παραστάσεις). (Στοιχεία για τη χρήση άλλων ρυθμίσεων για την παροχή αμοιβαίας συνδρομής διατίθενται μόνο για την περίοδο από το 2005 έως το 2008)³.

2.2.1. Εξέλιξη των αιτήσεων παροχής πληροφοριών

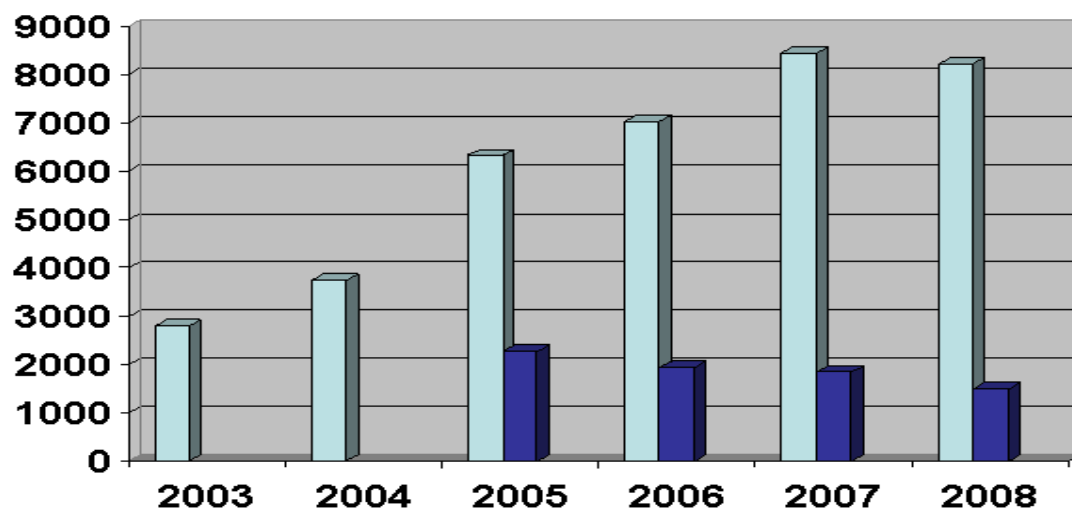

2.2.2. Εξέλιξη των αιτήσεων κοινοποίησης

³ Στοιχεία που βασίζονται στις στατιστικές που γνωστοποιήθηκαν από τα κράτη μέλη στα οποία υποβλήθηκαν οι σχετικές αιτήσεις.

2.2.3. Εξέλιξη των αιτήσεων είσπραξης

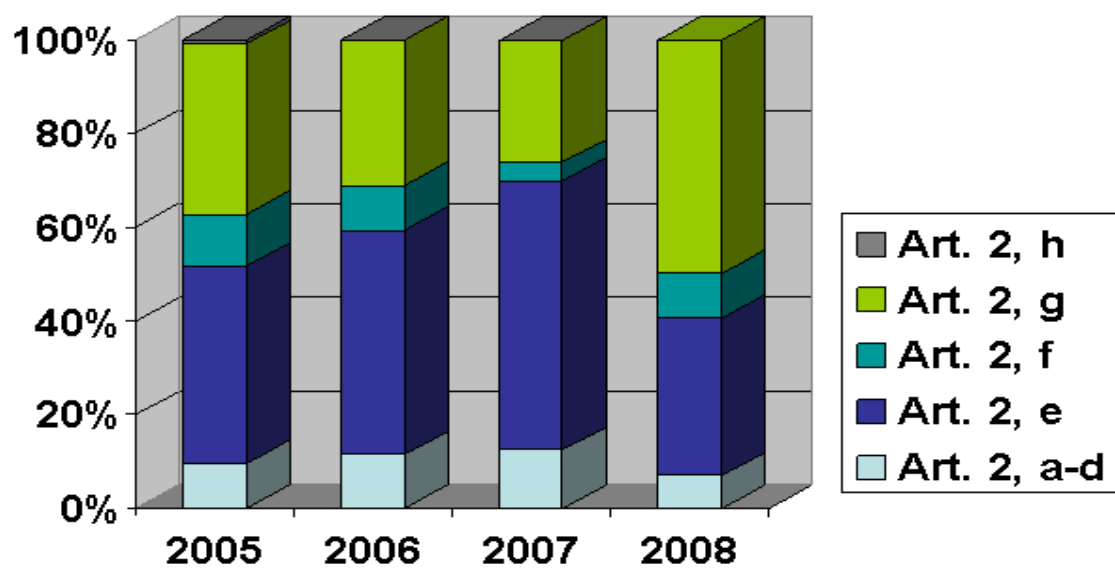
2.2.4. Είδος των απαιτήσεων για την είσπραξη των οποίων ζητήθηκε η συνδρομή

Το είδος των απαιτήσεων, ως ποσοστό των συνολικών ποσών όλων των απαιτήσεων, εμφανίζεται στις ακόλουθες γραφικές παραστάσεις⁴:

- ■ οι αιτήσεις οι σχετικές με τις απαιτήσεις ΦΠΑ (που αναφέρονται στο άρθρο 2 σημείο ε) της οδηγίας 2008/55/EK) αντιπροσωπεύουν σημαντικό ποσοστό των αιτήσεων για τη λήψη μέτρων ανάκτησης ποσών. το ποσοστό τους αυξήθηκε από το 43% το 2005 στο 57% το 2007· κατά το 2008 μειώθηκε στο 34%.
- ■ οι αιτήσεις οι σχετικές με τους φόρους εισοδήματος και περιουσίας (που αναφέρονται στο άρθρο 2 ζ) της οδηγίας) αντιπροσωπεύουν επίσης σημαντικό ποσοστό των αιτήσεων. Το ποσοστό αυτό μειώθηκε από το 37% του συνόλου των αιτήσεων το 2005 στο 26% του συνόλου των αιτήσεων το 2007· κατά το 2008, το 50% του συνόλου των αιτήσεων αφορούσε απαιτήσεις της κατηγορίας αυτής.
- □ οι αιτήσεις οι σχετικές με επιστροφές, παρεμβάσεις και λοιπά μέτρα που αποτελούν μέρος του συστήματος χρηματοδότησης του Ευρωπαϊκού Γεωργικού Ταμείου Εγγυήσεων και του Ευρωπαϊκού Γεωργικού Ταμείου Αγροτικής Ανάπτυξης, εισφορές και λοιπούς δασμούς που προβλέπονται βάσει της κοινής οργάνωσης της αγοράς για τον τομέα της ζάχαρης, εισαγωγικούς και εξαγωγικούς δασμούς (που αναφέρονται στο άρθρο 2 σημεία α)-δ) της οδηγίας) αντιπροσωπεύουν περίπου το 10% του συνόλου των αιτήσεων·
- ■ οι αιτήσεις οι σχετικές με τους ειδικούς φόρους κατανάλωσης (που αναφέρονται στο άρθρο 2 σημείο στ) της οδηγίας) αντιπροσωπεύουν επίσης το 10% του συνόλου των αιτήσεων (με εξαίρεση το 2007, έτος κατά το οποίο το εν λόγω ποσοστό μειώθηκε στο 4%)·
- ■ οι αιτήσεις οι σχετικές με τους φόρους επί των ασφαλίσεων (που αναφέρονται στο άρθρο 2 η) της οδηγίας) αντιπροσωπεύουν ένα πολύ μικρό ποσοστό του συνόλου των αιτήσεων. Κατά το 2008, δεν υποβλήθηκαν αιτήσεις σχετικά με το εν λόγω είδος φόρων.

⁴

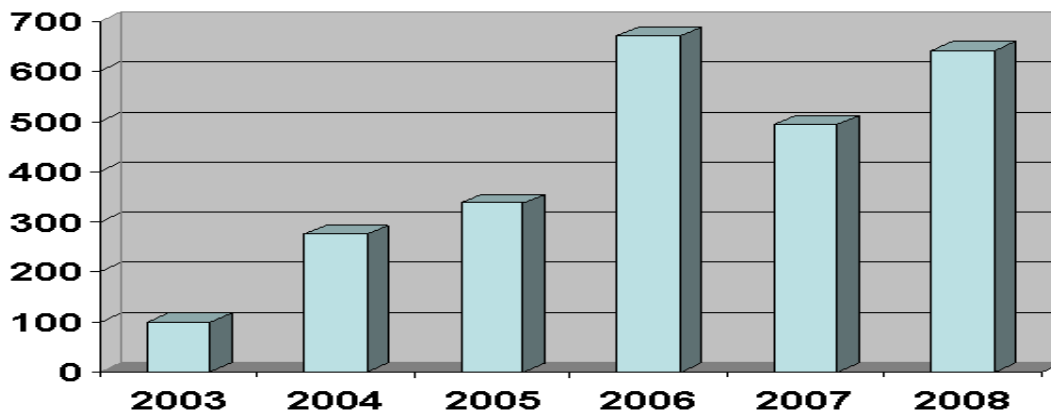
Στατιστικά στοιχεία με βάση τον μέσο όρο των αιτήσεων που παρελήφθησαν και απεστάλησαν. Για το 2005, οι εν λόγω στατιστικές βασίζονται σε στοιχεία που ανακοινώθηκαν από 17 κράτη μέλη· για το 2006, βασίζονται σε στοιχεία που ανακοινώθηκαν από 20 κράτη μέλη· για το 2007, βασίζονται σε στοιχεία που ανακοινώθηκαν από 24 κράτη μέλη· και για το 2008, βασίζονται σε στοιχεία που ανακοινώθηκαν από 25 κράτη μέλη.

2.3. Αύξηση των ανακτηθέντων ποσών

2.3.1. Γενική εξέλιξη των ανακτηθέντων ποσών

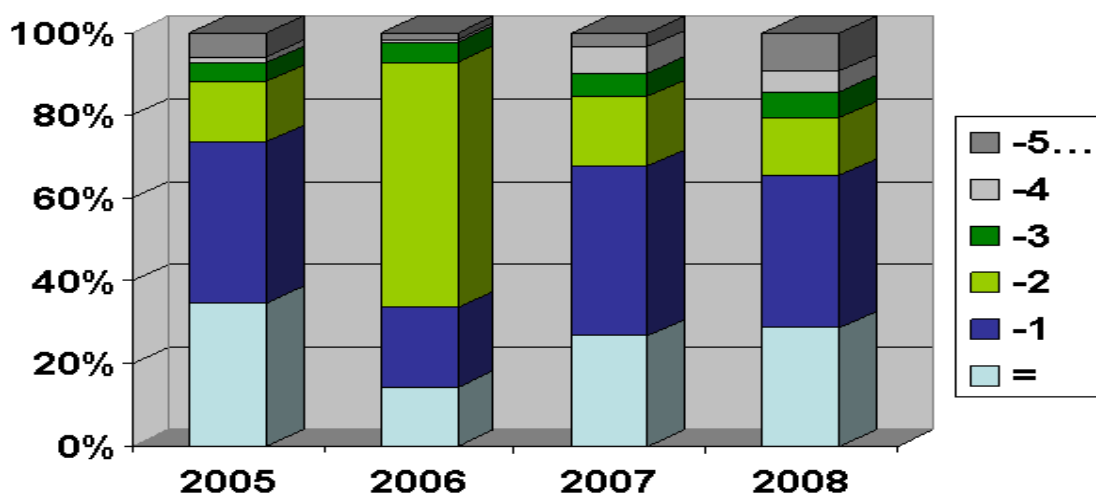
Η εξέλιξη των ανακτηθέντων ποσών παρουσιάζει επίσης αυξητική τάση. Σε σύγκριση με τα ποσά που ανακτήθηκαν κατά το 2003 (100 %), τα ανακτηθέντα ποσά αυξήθηκαν κατά το 2006 και το 2008 πάνω από 600 %⁵.

2.3.2. Κατανομή των ποσών που ανακτήθηκαν για άλλα κράτη μέλη, βάσει των ετών στα οποία αναφέρονται οι συγκεκριμένες αιτήσεις

Απαιτείται κάποιο χρονικό διάστημα μέχρι να ληφθούν τα μέτρα ανάκτησης και να δώσουν αποτελέσματα. Για παράδειγμα, τα ανακτηθέντα ποσά από ένα κράτος μέλος στο οποίο υποβλήθηκαν οι σχετικές αιτήσεις αφορούν μέρος μόνο των αιτήσεων που παρελήφθησαν κατά το 2008· τα ποσά αυτά αφορούν επίσης αιτήσεις που παρελήφθησαν κατά τα προηγούμενα έτη. Στη γραφική παράσταση που ακολουθεί εμφανίζονται τα έτη κατά τα οποία υποβλήθηκαν οι αιτήσεις οι σχετικές με τα ποσά που ανακτήθηκαν πράγματι κατά τα έτη 2005-2008. Από τις εν λόγω στατιστικές προκύπτει ότι (περισσότερο από) το 80 % των ποσών που ανακτήθηκαν κατά τα εν λόγω έτη αφορά αιτήσεις που υποβλήθηκαν κατά το ίδιο έτος (στη γραφική παράσταση κατωτέρω επισημαίνονται με το σύμβολο "=") ή κατά τα δύο προηγούμενα ημερολογιακά έτη (στη γραφική παράσταση κατωτέρω φέρουν την ένδειξη "-1" ή "-2")

⁵ Στατιστικά στοιχεία που γνωστοποιήθηκαν από τα κράτη μέλη στα οποία υποβλήθηκαν οι σχετικές αιτήσεις, για ποσά που ανακτήθηκαν κατόπιν αιτήματος άλλων κρατών μελών.

2.4. Έλλειψη αποτελεσματικότητας

Οι στατιστικές της περιόδου 2005-2008 για την αμοιβαία συνδρομή όσον αφορά την είσπραξη απαιτήσεων καταδεικνύουν ότι τα ανακτηθέντα ποσά έχουν μειωθεί σημαντικά. Εντούτοις, αυξάνονται επίσης ο αριθμός των αιτήσεων και τα ποσά για την είσπραξη των οποίων ζητήθηκε η συνδρομή. Κατά συνέπεια, εξακολουθεί να υπάρχει μεγάλο χάσμα μεταξύ των ποσών για την είσπραξη των οποίων ζητήθηκε η συνδρομή και των ποσών που ανακτήθηκαν πράγματι μέσω της αμοιβαίας συνδρομής.

Όπως ήδη επισημάνθηκε στο σημείο 2.3.2., τα μέτρα ανάκτησης τα οποία ελήφθησαν για την εκτέλεση της υποβληθείσας κατά τη διάρκεια ενός συγκεκριμένου έτους αίτησης είσπραξης δεν οδηγούν σε άμεση ανάκτηση κατά το εν λόγω έτος. Για τα έτη πριν από το 2005 δεν διατίθενται στατιστικά στοιχεία σχετικά με την εν λόγω επιβράδυνση των αποτελεσμάτων από τα μέτρα ανάκτησης. Δεν είναι επομένως δυνατόν να μορφώσουμε σαφή αντίληψη για το ποσοστό των ανακτηθέντων ποσών, σε σχέση με τα ποσά για την είσπραξη των οποίων ζητήθηκε η συνδρομή σε ένα δεδομένο έτος. Εντούτοις, σύμφωνα με τις επιμέρους πληροφορίες που διαθέτουμε επί του παρόντος καθίσταται σαφές ότι το συνολικό ποσοστό ανάκτησης για τις αιτήσεις ανάκτησης μεταξύ κρατών μελών της Ένωσης θα είναι της τάξης του 5 %⁶.

Δεδομένης της αύξησης του αριθμού των αιτήσεων και των ποσών για την είσπραξη των οποίων ζητείται η συνδρομή, απαιτείται η καταβολή ιδιαίτερων προσπαθειών για τη βελτίωση της αποτελεσματικότητας της εν λόγω συνδρομής. Οι προσπάθειες αυτές πρέπει να καταβληθούν σε εθνική και σε κοινοτική κλίμακα:

- τα κράτη μέλη πρέπει να ενισχύσουν τα διαθέσιμα στην εθνική νομοθεσία τους μέσα ανάκτησης και

⁶ Δεν θα πρέπει ωστόσο να μας διαφεύγει το γεγονός ότι το σύνολο των ανακτηθέντων ποσών που αναφέρονται στις αιτήσεις είσπραξης δεν αντιστοιχεί απαραίτητως στα πραγματικά οφειλόμενα ποσά· π.χ. η ίδια απαίτηση ενδέχεται να αποτελέσει το αντικείμενο διαφόρων αιτήσεων σε διαφορετικά κράτη μέλη· επίσης, ορισμένες αιτήσεις ενδέχεται να ανακληθούν μεταγενέστερα εφόσον καταβληθούν αυτοβούλως τα οφειλόμενα ποσά ή οι σχετικές απαιτήσεις αμφισβητηθούν επιτυχώς. Επί του παρόντος, τα διαθέσιμα στατιστικά στοιχεία δεν παρέχουν τη δυνατότητα να λαμβάνονται υπόψη όλες οι καταστάσεις αυτές.

- η Ευρωπαϊκή Κοινότητα πρέπει να ενισχύσει και να διευκολύνει την αμοιβαία συνδρομή μεταξύ κρατών μελών όσον αφορά την είσπραξη απαιτήσεων.

3. ΝΕΕΣ ΚΟΙΝΟΤΙΚΕΣ ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΤΗΣ ΑΜΟΙΒΑΙΑΣ ΣΥΝΔΡΟΜΗΣ ΟΣΟΝ ΑΦΟΡΑ ΤΗΝ ΕΙΣΠΡΑΞΗ ΑΠΑΙΤΗΣΕΩΝ

3.1. Νέα οδηγία του Συμβουλίου

Η αρχική οδηγία για την αμοιβαία συνδρομή σε ό,τι αφορά την είσπραξη απαιτήσεων σχετικών με ορισμένες εισφορές, δασμούς, φόρους και άλλα μέτρα – οδηγία 76/308/ΕΟΚ – έχει επανειλημμένα τροποποιηθεί. Η εν λόγω οδηγία κωδικοποιήθηκε για λόγους σαφήνειας και ορθολογισμού. Η νέα οδηγία 2008/55/ΕΚ του Συμβουλίου εκδόθηκε στις 26 Μαΐου 2008 και τέθηκε σε ισχύ από την 30ή Ιουνίου 2008.

3.2. Ο νέος κανονισμός της Επιτροπής με τον οποίο διευκολύνεται η ανταλλαγή αιτήσεων συνδρομής

Στις 28 Νοεμβρίου 2008, η Επιτροπή εξέδωσε τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1179/2008, που αντικατέστησε από 1^η Ιανουαρίου 2009 την οδηγία 2002/94/ΕΚ της Επιτροπής. Η νέα αυτή νομοθετική πράξη, με την οποία θεσπίζονται λεπτομερείς κανόνες για την εφαρμογή της οδηγίας του Συμβουλίου, διευκολύνει στην πράξη την παροχή αμοιβαίας συνδρομής και ειδικότερα την επικοινωνία μεταξύ των αρμοδίων αρχών των διαφόρων κρατών μελών. Τούτο είναι όντως απαραίτητο, δεδομένης της συνεχούς αύξησης του αριθμού των αιτήσεων.

Σύμφωνα με τους νέους κανόνες, η κοινοποίηση των αιτήσεων και απαντήσεων με ηλεκτρονικά μέσα εφαρμόζεται κατά κανόνα για όλα τα είδη αιτήσεων αμοιβαίας συνδρομής. Οι νέες τυποποιημένες αιτήσεις συμβάλλουν επίσης στην ταχύτερη κοινοποίηση μεταξύ της αιτούσας αρχής και της αρχής στην οποία υποβάλλεται η αίτηση.

Επί του παρόντος βρίσκεται στο στάδιο της εκπόνησης μια ηλεκτρονική έκδοση των εν λόγω νέων αιτήσεων, η οποία θα παρέχει τη δυνατότητα αυτόματης μετάφρασης. Μια δοκιμαστική φάση για τη χρήση των εν λόγω ηλεκτρονικών αιτήσεων ξεκίνησε την 1^η Ιουνίου 2008. Στη φάση αυτή συμμετέχουν αρχές από 6 κράτη μέλη. Αναμένεται ότι εντός του 2010 όλα τα κράτη μέλη θα είναι σε θέση να κάνουν χρήση των νέων ηλεκτρονικών αιτήσεων.

3.3. Πρόταση για νέες νομοθετικές ρυθμίσεις του Συμβουλίου

Στις 2 Φεβρουαρίου 2009, η Επιτροπή υπέβαλε την πρόταση COM(2009)28 για την αντικατάσταση της οδηγίας 2008/55/ΕΚ του Συμβουλίου από νέες διατάξεις με σκοπό την ενίσχυση της συνδρομής όσον αφορά την είσπραξη απαιτήσεων.

Οι βασικοί στόχοι και στοιχεία της πρότασης αυτής είναι:

- επέκταση του πεδίου της αμοιβαίας συνδρομής προκειμένου να καλύψει τις εισφορές που δεν καλύπτονται ακόμα από την υφιστάμενη κοινοτική νομοθεσία, δεδομένου ότι η ανταγωνιστικότητα και η φορολογική ουδετερότητα της εσωτερικής αγοράς δεν επηρεάζονται μόνο από τη μη πληρωμή των φόρων που εμπίπτουν πλέον στο πεδίο εφαρμογής της οδηγίας 2008/55/ΕΚ· από την απάτη που διαπράττεται όσον αφορά άλλους φόρους ενδέχεται επίσης να προκύψουν στρεβλώσεις στη λειτουργία της εσωτερικής αγοράς, καθώς και η διακύβευση των οικονομικών συμφερόντων της Κοινότητας και των κρατών μελών·
- η προτιμησιακή εφαρμογή της κοινοτικής νομοθεσίας για όλες τις αιτήσεις αμοιβαίας συνδρομής για την είσπραξη απαιτήσεων μεταξύ κρατών μελών της Ένωσης. Τούτο αναμένεται να παράσχει τη δυνατότητα στους αρμόδιους υπαλλήλους να αποφεύγουν τα προβλήματα που προκύπτουν από την εφαρμογή

διαφόρων συμφωνιών και ρυθμίσεων, που ενέχουν διάφορες δυνατότητες, όρους, τρόπους και μεθόδους κοινοποίησης·

- η ενίσχυση των δυνατοτήτων υποβολής αίτησης για την παροχή αμοιβαίας συνδρομής και επιτάχυνσης της εξέτασης των αιτήσεων αμοιβαίας συνδρομής. Πρόκειται προφανώς για ουσιώδες στοιχείο, δεδομένου ότι οι πιθανότητες είσπραξης συνδέονται σαφώς με την ημερομηνία από την οποία χρονολογείται μία απαίτηση. Για τη βελτίωση των δυνατοτήτων είσπραξης η Επιτροπή προτείνει τη λήψη των ακόλουθων μέτρων:
 - η δυνατότητα να ζητηθεί η λήψη μέτρων ανάκτησης, ακόμα και εάν δεν έχουν εφαρμοστεί όλες οι ενδεδειγμένες ενέργειες είσπραξης στο αιτούν κράτος μέλος
 - η αυθόρμητη ανταλλαγή ορισμένων κατηγοριών πληροφοριών·
 - η δυνατότητα των αρμοδίων για την είσπραξη υπαλλήλων να είναι παρόντες στις διοικητικές υπηρεσίες και να συμμετέχουν στις διοικητικές έρευνες σε άλλο κράτος μέλος·
 - η απλούστευση των διαδικασιών κοινοποίησης εγγράφων με την εφαρμογή ενιαίας μεθόδου κοινοποίησης, με τη χρήση τυποποιημένου εντύπου·
 - η ανάπτυξη ενιαίων κοινοτικών μέσων που θα επιτρέπουν τη λήψη μέτρων εκτέλεσης ή συντηρητικών μέτρων, παρέχοντας τη δυνατότητα αποφυγής προβλημάτων μετάφρασης και αναγνώρισης αλλοδαπών μέσων.

4. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ ΚΑΙ ΣΥΣΤΑΣΕΙΣ

4.1. Συμπεράσματα

Η αύξηση του αριθμού των αιτήσεων για την παροχή συνδρομής αποδεικνύει ότι τα κράτη μέλη αισθάνονται την ανάγκη να συνεργαστούν στενά για την καταπολέμηση της φοροδιαφυγής.

Μολονότι τα ανακτηθέντα ποσά αυξήθηκαν κατά την περίοδο 2005-2008, απαιτείται η ενίσχυση της υφιστάμενης νομοθεσίας στον τομέα αυτό, έτσι ώστε να αντιμετωπιστεί ο αυξημένος αριθμός των αιτήσεων συνδρομής και να βελτιωθεί η αποτελεσματικότητα της συνδρομής όσον αφορά την είσπραξη απαιτήσεων.

4.2. Συστάσεις

Τα κράτη μέλη καλούνται να ενισχύσουν τα διαθέσιμα στην εθνική νομοθεσία τους μέσα ανάκτησης.

Το Συμβούλιο και το Κοινοβούλιο καλούνται να εγκρίνουν ταχέως την πρόταση την οποία υπέβαλε η Επιτροπή στις 2 Φεβρουαρίου 2009 για την ενίσχυση της αμοιβαίας συνδρομής όσον αφορά την είσπραξη απαιτήσεων.